

EVANGELIET OG DEN JØDISKE VERDEN

Israelsmissionens magasin - nr. 1 - mar. 2019

KIRKE ER NOGET,
vi er *med* hinanden og *for* verden

Gud er mangfoldig. Derfor er Guds mission mangfoldig - også i forhold til det jødiske folk. I dette magasin vil vi give stemme til den mangfoldighed. Til de stemmer som tror og tvivler og dem, der kan begejstre. Til de mennesker som vil forsoningen og dem, som er fortvivlede over manglen på samme. Til stemmer som vil udfordre vores teologi og tænkning. Alt sammen i håbet om, at du må blive inspireret og opmuntret og bevæget af Guds missions mangfoldighed.

---

06 | Yoel forankrer Immanuelkirken lokalt

10 | Tre syn på Paulus med konsekvenser for jødemission

14 | Kirke er noget, vi er *med* hinanden og *for* verden

20 | Min datters dåb fylder mig med glæde

22 | At arbejde i genbrug giver indhold i tilværelsen

24 | Vi brænder for at få IU på kortet

Den Danske Israelsmission
Katrinebjergvej 75
8200 Aarhus N
Tlf: 7356 1270
Email: kontor@israel.dk
www.israel.dk

Reg. nr. 0994
Kontonr. 3054500
Mobilepay: 30503
www.israel.dk/giv

Forsidebillede:
Missionspilotholdet forår '19

Tryk: Øko-Tryk (oplæg 4000)
Layout: Maria Bach Jensen

Redaktion: Kirsten Lang (red.),
Arne Pedersen, Maria Strøm,
Katrine Gregersen og Bodil Skjøtt

Oplysninger om medarbejdere og
landsstyret kan findes på israel.dk

Hvem er du?! Hvad laver du her?!

Der fortælles en historie om rabbi Akiva, en berømt jødisk rabbiner fra det 1. århundrede, som lyder nogenlunde således:

Rabbineren er på vej hjem en aften ad den vej, han altid går hjemad. Denne aften er der dog tæt tåge, så i mørket overser han den sti, han skal dreje af ved og fortsætter i den forkerte retning.

Pludselig befinder han sig foran en romersk fæstning. Som han nærmer sig fæstningen, hører han en romersk soldat, som brysk råber til ham oppe fra muren: "Hvem er du? Hvad laver du her?!" Da rabbi Akiva hører spørgsmålene fra soldaten, råber han tilbage: "Hvor meget betaler de dig for at stå der og råbe de ord?!" En smule overrasket over spørgsmålet, råber soldaten tilbage: "Hvad mener du? Hvorfor spørger du om det?" Rabbi Akiva spørger igen mere indtrængende: "Jeg er da sikker på, du får løn for at være soldat. Hvor meget betaler de dig?" "To shekel om dagen," svarer soldaten. Rabbi Akiva siger så: "Jeg vil betale dig dobbelt så meget, hvis du vil komme til min dør hver morgen og stille mig de samme to spørgsmål."

Ligesom rabbi Akiva tænker jeg, det kunne være godt, hvis Israelmmissionen havde en romersk soldat til at stå ved sekretariatsdøren og råbe: Hvem er du?! Hvad laver du her?! Om end vores kolleger her på TORVET måske i længden ville finde det en anelse belastende.

Som organisation er det altid godt og vigtigt at blive udfordret til at se på, om formålet for at eksistere stadig er relevant, og om man kan udføre sin opgave både klogere og bedre. Det kan vi - også i Israelmmissionen.

Hovedformålet for Israelmmissionen ligger dog ikke lige sådan for at ændre. Vi ønsker stadig at række evangeliet tilbage til det jødiske folk. Uanset om andre så kan synes, at denne opgave ikke længere er relevant eller nødvendig. Argumenter for, at jøder har deres egen vej til Gud, mens vi hedninger har en anden, har vi hørt mange gange. Men uanset hvor mange gange det siges, bliver det hverken sandt eller bibelsk. Det Nye Testamente efterlader os ikke i tvivl om, at både jøder og ikke-jøder har brug for Jesus til frelse.

Det er der brug for at sige igen og igen - også i 2019. Så på den måde er der intet nyt under solen. Det er stadig den samme sang. Den romerske soldat ville forhåbentligt ikke få et andet svar i dag, end han ville have fået for 134 år siden, da Israelmmissionen så dagens lys.

I år er det 15 år siden at det globale missionsnetværk, Lausannebevægelsen, kaldte til samling i Pattaya i Thailand. Her mødtes en lille gruppe på syv personer, som var særligt optagede af mission til det jødiske folk. I gruppen var der også to fra Israelmmissionens egne rækker;

Bodil Skjøtt og Kai Kjær-Hansen. Den lille gruppe udfærdigede en længere læseværdig artikel med overskriften "Jødemission - et kald til kirken".

Dét kald er værd at give igen:

Vi lover os selv, at vi vil opmuntre den globale kirke til at vise et fornyet kald til at dele Herrens nåde og sandhed med jøder overalt og til igen at blive bevidst om vigtigheden af mission til det jødiske folk. Meget er på spil, når nogen i kirken frasiger sig mission til det jødiske folk. I dag gør mange det uden at være sig de teologiske og missiologiske konsekvenser bevidst. [...] For hvad er på spil?

Hvis Jesus ikke er Messias for jøder, er han heller ikke Kristus for hedninger.

I en tid med både stigende anti-semitisme og modstand mod at dele evangeliet med det jødiske folk, er dette et kald, som er værd og vigtigt at forny.

Arne Pedersen

Arne Pedersen, generalsekretær

Vi er *ikke* i familie - og så alligevel...

✚ | Tekst: Stine Østerlund Ravn, kirkemedarbejder i Den Danske Kirke, Jerusalem

”Sandheden skal man høre fra børn og fulde mennesker.” Et velkendt ordsprog, som jeg blev mindet om for noget tid siden. At være blond i Mellemøsten skaber ofte lidt ekstra opmærksomhed, og det er bestemt ingen undtagelse, når jeg er af sted med præstens børn, der vel at mærke også har blondt hår. Stort set uanset hvor vi er, bliver jeg spurgt, om de enten er mine børn eller mine søskende. Ofte skal der lige spørges en ekstra gang, om jeg nu er sikker, hvor jeg så kan gentage mig selv, at det er vi ikke. Men engang, efter en kassedame havde spurgt os, gjorde børnene mig opmærksom på, at hun jo faktisk havde ret, da hun påstod, at vi var i familie, for man kunne jo godt sige, at vi var søskende i Jesus. Jeg kunne selvfølgelig ikke andet end at smile og give dem så evigt ret! Så forhåbentligt bliver der en lignende situation, så jeg kan få lov til at forklare, hvorfor vi ikke er i familie - og dog alligevel.

Ordet familie er langt fra enstydigt. Afhængig af, hvem du spørger, kan det både frembringe varme og positive følelser, men desværre også det stik modsatte; dårlige erfaringer og omsorgssvigt. For at forberede mig på det nye missionspilothold har jeg blandt andet gennemgået Christopher J.H. Wright's bog: *Guds folks mission - En bibelteologi for kirkens mission*. En bog, som kaster lys over den vigtige mission, som vi er en del af - fordi vi tilhører Guds familie.

Gud siger til Abraham i 1. Mosebog 12:1-3:
 ”Jeg vil gøre dig til et stort folk og velsigne dig. Jeg vil gøre dit navn stort, og du skal være en velsignelse. Jeg vil velsigne dem, der velsigner dig, og den, der forbander dig, vil jeg forbande. I dig skal alle jordens slægter velsignes.”

Verset bliver kaldt den første missionsbefaling - med rette! For hvad er det, Gud siger til Abraham? Han siger, at alle jordens slægter, alle folkeslag, skal velsignes gennem ham. Gud har udvalgt Abraham til at bringe frelse til mennesker - til dig og mig! Vi er en del af denne slægt, af Guds folk. Med andre ord: Vi er en del af Guds familie.

For mit eget vedkommende er ord som, tryghed, omsorg, tålmodighed og støtte alle dækkende for den familie, jeg er vokset op i. Jeg ved, at min familie vil mig det bedste. Det har de vist gang på gang. På samme måde forholder det sig i Guds familie. Hvis vi tror, vi har det bedste, sandheden, er det vel naturligt at få lyst til at dele det via ord og handling. Så hvis vi ønsker at være en velsignelse over for andre mennesker, hvorfor så ikke dele det glædelige budskab med dem?

Om du hører til dem, der har gode erfaringer med begrebet 'familie' eller dem, hvor det faktisk bringer ubehag og sorg frem i dig, så er der *gode nyheder!* At have et tilhørsforhold, noget man kan identificere sig med, et sted, hvor man finder sin identitet og dybere mening, er alt sammen menneskelige behov. Jeg har selv været rigt velsignet med en familie, der har givet mig omsorg og støtte. Det er en gave, som ikke skal tages for givet, men min historie hverken starter eller slutter her! Dine og mine familierelationer strækker sig nemlig meget længere end vores biologiske tilhørsforhold.

Jeg håber, at du, ligesom mig, vil være med til at undersøge, hvad det er for en (selv samme) historie, du er en del af og (selv samme) familie, du tilhører!

1. Mosebog 12,3b:
"I dig skal alle jordens slægter
velsignes."

"...man kunne jo godt sige, at vi
var søskende i Jesus."

På billedet:
Stine og præstens børn
Nathanael og Naomi i Jerusalem

Yoel forankrer Immanuelkirken lokalt

🏠 | Tekst: Kirsten Bitsch Lang, kommunikationssekretær i Israelsmissionen

Yoel Ben David har længe været engageret i Immanuelkirken. I december blev en drøm til længe ventet virkelighed for ham: Han står nu i spidsen for, at Immanuelkirken hver fredag har gudstjenester på hebraisk.

”Jeg tænkte, at hebraiske gudstjenester i Immanuelkirken var en vigtig måde at nå de lokale på, så mennesker ikke bare hører om evangeliet, når de kommer til kirken, men også kan opleve, hvordan evangeliet bliver levet ud i fællesskab,” fortæller Yoel. Allerede i 2013 begyndte de første forberedelser til et hebraisk fællesskab i kirken, og i december 2018 blev gudstjenesterne en realitet. Hver fredag kl. 14.00.

”Fredagsgudstjenesterne skal supplere Immanuelkirkens engelske lørdags- og søndagsgudstjenester, og jeg håber på, at menigheden, der kommer til de engelske gudstjenester, sender deres israelske venner og relationer til fredagsgudstjenesten,” fortæller Yoel.

Immanuelkirken har allerede stor interesse fra den lokale befolkning på grund af den smukke, ældre bygning med det fremmedartede orgel og de farvede glasvinduer:

”Det er virkelig en rigdom, at så mange jøder af sig selv kommer ind i kirken. Alle guidede ture i Jaffa går forbi kirken, og her får hundredvis af jøder og andre mulighed for at høre evangeliet. Det er fantastisk, at Immanuelkirken har åbne døre til det lokale samfund. Det giver os nogle virkelig gode muligheder for at give evangeliet videre,” fortæller Yoel og fortsætter:

”Jeg har fundet ud af, at når mennesker går ind i den her bygning, så bliver Jesus en naturlig del af samtalen. Bygningen her er noget helt særligt, og vi skal simpelthen maksimere dens potentiale.”

Men hvordan får vi de lokale til at komme igen, når de har hørt evangeliet første gang i kirken? Det er det spørgsmål, Yoel ofte stiller sig selv. Der er langt fra at være på guidet tur i Jaffa til at sidde til en gudstjeneste med salmer og sakramenter; elementer, der er meget fremmede for en almindelig borger i Tel Aviv.

Kom nu igen!

”Jeg vil have mennesker til at føle tilknytning til fællesskabet. De skal ikke bare høre en tale, når de kommer her - de skal opleve, at vores fællesskab i Immanuelkirken velsigner det lokale samfund. Jeg beder og drømmer om, at Immanuelkirken bliver en del af nabolaget. Ikke bare som en historisk kirke, men som et sted med fællesskab - et sted, de kan komme til, hvis de har brug for hjælp, eller de har spørgsmål,” fortæller Yoel.

Det er den rolle, kirken altid har haft i verden, og det er det hul, som Yoel ønsker at Immanuelkirken også skal udfylde. Ikke kun for jøder, men også for de lokale arabere i området.

Yoel Ben David begyndte at tro på Jesus i 2001 og er kommet i Immanuelkirken siden 2006. Han arbejder i Jews for Jesus.

Og her er fredagsgudstjenesterne en god start. 20 mennesker har allerede engageret sig i fredagsfællesskabet, og de holder ikke bare gudstjenester sammen - flere fra fællesskabet rækker også evangeliet videre:

”Det mest opmuntrende for mig har været at se, hvordan nogle fra menigheden virkelig har forpligtet sig til at komme tidligt om fredagen og fortælle om Jesus til de mennesker, der kommer forbi kirken. Især en fyr, der ved rigtig meget, men aldrig rigtig fået sin viden ud af hovedet – han er virkelig hoppet i med begge ben, og det er fantastisk at se og opmuntre ham i,” fortæller Yoel og fortsætter:

”Jeg håber på, at fredagsgudstjenesterne kan være med til at skabe flere relationer mellem menigheden og de lokale. Vi har allerede oplevet, at flere jøder sætter sig ned og lytter til noget af gudstjenesten, og det er et stort skridt i den rigtige retning.”

Yoel har været med til at oprette menighedsrådet i Immanuelkirken, han har tre præster bag sig og har siddet i menighedsrådet i mange år – både som formand og som almindeligt medlem. Det er ikke tilfældigt, at det lige netop er Immanuelkirken, han har valgt at engagere sig i.

Bevægelsen fra forståelse til oplevelse

”Jeg er anglikansk, så en luthersk kirke er så tæt på, som det kan være. Vi har begge sakramenterne og bibelen i

centrum for troen,” fortæller han. For Yoel er sakramenterne afgørende, og derfor er det vigtigt for ham, at sakramenterne er en del af fredagsgudstjenesterne også. For selvom de kan virke meget fremmede for den almindelige jøde, så kan de noget helt særligt:

”Det er én ting at høre en historie og blive begejstret af den. Men sakramenterne gør historien virkelig. Når jeg går til nadver, så husker jeg ikke bare på en historie – jeg bliver en del af den historie og engagerer mig i den på en meget virkelig og håndgribelig måde. Jeg engagerer mig med Jesus,” forklarer han og fortsætter:

”Med sakramenterne går vi fra en Gud, der bare er en filosofisk ide til en Gud, som er i forbindelse med os og påvirker den fysiske verden. Han vil ikke bare have os til at forstå ham, han vil have os til at *kende* ham. Og for mig er det enormt vigtigt; bevægelsen fra forståelse til oplevelse.”

Sakramenterne er afgørende og hører til i Immanuelkirkens gudstjenester. Og samtidig er det kendetegnende for kirken, at den er international. Og det er både godt og skidt, mener Yoel.

Det lokale og internationale skal balanceres

”Du skal være meget intentionel for at have den rette balance mellem det lokale og det internationale,” fortæller Yoel. ”Jeg elsker at have venner fra hele verden, og jeg elsker at være forbundet med noget, der

HJÆLP YOEL MED AT DELE EVANGELIET MED LOKALE I JAFFO

Støt Immanuelkirken på
israel.dk/immanuelkirken eller
MobilePay 30503
(skriv Immanuelkirken i
kommentarfeltet)

Yoel drømmer om vækst til Immanuelkirken og muligheden for, at kirken kan sprede sig og plante frø over hele Israel.

er større end bare Israel, men jeg vil ikke nyde det så meget, at jeg stopper med at være israelsk,” forklarer han.

Ifølge Yoel vil den lokale og internationale gudstjeneste have helt forskellige udtryk, da de kulturelle referencer ikke er ens. Derfor er det vigtigt, at han bruger størstedelen af sin tid sammen med lokale:

”De billeder jeg ville bruge i en prædiken på hebraisk, ville være helt anderledes end de billeder, jeg ville bruge på engelsk. Jeg ville miste mit israelske publikum, hvis jeg brugte de vestlige kulturelle referencer, og på samme måde ville jeg miste mit internationale publikum, hvis jeg brugte de israelske, hebraiske referencer over for dem.”

Blandt andet derfor er det så vigtigt at Immanuelkirken nu også har fået gudstjenester på hebraisk. Og at Yoel, som

lokal, messiansk jøde står i spidsen for dem:

”I sidste ende så er mit embede ikke for internationale, men for lokale,” slår han fast.

Yoel brænder for Jaffo og for at give evangeliet videre her. Og med fredagsfællesskabet har han på mange måder fået helt nye muligheder for netop dette. Det næste skridt bliver at få sammentømret den lille gruppe af mennesker i fredagsfællesskabet, så de bliver mere som en familie. Dernæst er det kun fantasien, der sætter grænser.

Han drømmer om vækst til Immanuelkirken og mulighed for, at Immanuelkirken kan sprede sig og plante frø over hele Israel. Men det kræver tålmodighed og bøn, og selvom de første skridt er taget, så er der stadig masser af drømme, der endnu venter på at blive til virkelighed.

3 syn på Paulus med konsekvenser for jødemission

📖 Tekst: Kirsten Bitsch Lang, kommunikationssekretær i Israelsmissionen

Lige nu er perspektivet på Paulus til stor debat i teologiske kredse, og senest har forlaget Eksistensen udgivet Sigurd Stubbergaards bog "Den jødiske Paulus", som præsenterer det nyeste perspektiv på Paulus; 'Det radikale nye Paulusperspektiv'. Bogen giver ifølge Kristeligt Dagblad " hovedbrud og grå hår, vækker til modsigelse og eftertanke."

Klaus Vibe har netop færdiggjort sin Ph.d., som har Paulus' syn på Helligånden som omdrejningspunkt. Derudover arbejder han som underviser i Det Nye Testamente på Menighedsfakultetet i Aarhus. Han har her beskæftiget sig med Paulus og dermed også med alle tre perspektiver. Sammen med ham vil vi nu se nærmere på de tre Paulusperspektiver, da perspektiverne har afgørende betydning for ikke bare synet på Paulus, men også synet på jøder og mission. Vi begynder ved det traditionelle lutherske Paulusperspektiv, som også er det ældste af de tre.

Perspektiv #1: Hovmodige jøder frelst af nåde

Det traditionelle perspektiv hænger sammen med et bestemt syn på jødedommen, som nytestamentlige (særligt lutherske) forskere argumenterede for i første halvdel af det 20. århundrede. Jødedommen beskrives her som et eksempel på det menneskelige hovmod, altså hvordan mennesket bruger Guds lov til at gøre sig selv retfærdig i Guds øjne uden at lykkes med det.

Ifølge det traditionelle Paulusperspektiv gør Paulus fundamentalt op med en tænkning, der går ud på, at vi selv kan gøre os retfærdige i forhold til Gud. Han vender sig hermed mod sin egen farisæiske jødedom: "Paulus' fortid er karakteriseret ved nederlag. Når Paulus bliver mødt af Jesus, ser han, at det var en forgæves kamp, han stod i. Han kunne aldrig gøre sig selv retfærdig på baggrund af egne gerninger," fortæller Klaus.

I det traditionelle perspektiv har jøderne lige så meget brug for Guds nåde gennem Jesus som alle andre mennesker har det, og derfor er mission for jøder mindst lige så vigtig som mission for alle andre folkeslag.

"De gode nyheder er her, at Guds nåde er gratis, og at den ikke gives på baggrund af menneskets forsøg på at overholde Guds lov, men den gives af nåde og ved tro," fortæller Klaus og fortsætter: "Og det befriende er, at mennesket ikke længere skal kæmpe med at gøre sig retfærdig i Guds øjne," fortæller Klaus.

Det traditionelle perspektiv er ikke fremført af Luther selv, men det har mange fællestræk med en luthersk

tankegang:

"Jødedommen bliver et symbol på en gerningsretfærdighed, der skal gøres op med. Det minder i høj grad om Luthers beskrivelse af en gerningsretfærdig katolicisme," forklarer Klaus.

Det traditionelle lutherske perspektiv ligner i store træk den kristendom, som mange kender fra kirker og missionshuse. Men i 70'erne sker der et nybrud, og det nye Paulusperspektiv gør sit indtog.

Perspektiv #2: Evangeliet handler om etnicitet

Det nye Paulusperspektiv udspringer af en bog skrevet af E. P. Sanders, der udkom i 1977. Bogen tager udgangspunkt i, at nogle jødiske forskere har givet udtryk for, at de har svært ved at forstå Paulus. De underer sig over, at Paulus reagerer imod en gerningsretfærdighed i jødedommen, som de ikke kender fra den jødiske tradition.

"Sanders sætter sig så ned og læser en lang række jødiske skrifter fra 2. tempelperiode (år 538 f.Kr. til år 70 red.) for at undersøge, hvordan teksterne beskriver troen på Gud og Guds nåde. Da han pløjer teksterne igennem, finder han ikke en jødedom, der prøver at gøre sig fortjent til Guds nåde, men han finder derimod en stærk understregning af, at Gud er en nådig Gud," fortæller Klaus.

Jøderne bliver i disse tekster beskrevet som Guds folk i kraft af Guds nådige udvælgelse - og ikke i kraft af deres regne retfærdige gerninger.

Det nye Paulusperspektiv tager udgangspunkt i det syn på jødedommen, som Sanders præsenterede i sin bog og understreger således, at det nye, som Paulus bringer i spil i forhold til sin samtids jødedom, ikke er billedet af en nådig Gud.

"Sanders understregede, at jøderne forstod sig selv som det folk, der var udvalgt af nåde og derfor var forpligtet på at leve efter Moselovens bestemmelser. Ikke for at komme ind i pagten, men for at blive i pagten. Moseloven er altså ikke den, der gør mennesket retfærdigt, men livet efter Moselovens bestemmelser skal nærmere forstås som en form for 'troens liv' efter Guds vilje."

Det nye Paulusperspektiv ser på Jesu' død som det, der indstifter den nye pagt. Livet i den nye pagt er også forbundet med en form for 'troens liv', men det er ikke længere Moselovens bestemmelser, som definerer,

DE TRE PERSPEKTIVER

DET TRADITIONELLE PERSPEKTIV

JØDER

Arketyper på menneskets hovmod

EVANGELIET

Guds nåde gives ved tro og ikke ved gerninger

MISSION

Jøder har brug Jesus for at blive frelst

DET NYE PERSPEKTIV

JØDER

Del af Guds pagt ved nåde og tro

EVANGELIET

Guds nåde er for alle og ikke kun for jøder

MISSION

Jøder har brug for Jesus for at blive frelst

DET RADIKALE NYE PERSPEKTIV

JØDER

Del af Guds pagt

EVANGELIET

Med Jesus er det muligt for hedninger at blive en del af pagten

MISSION

Jøderne har ikke brug for frelse ved tro på Jesus, men det har hedninger

hvordan 'troens liv' skal se ud. Den nye pagt er kendetegnet ved, at det er troen på Kristus, som er det afgørende tegn på, at man hører til i pagten. Før var det særligt omskærelsen, renhedsforskrifterne og sabbatten, som var de synlige tegn på, at det enkelte menneske hørte til i Guds pagt.

"Bestemmelserne i den nye pagt handler ikke længere om at overholde Moseloven. De skal ikke identificere Israel som noget særligt i forhold til andre folkeslag, og de er derfor ikke nationalistiske, men mere universelle. Her bliver troen på Gud og kærlighed til Gud og sin næste det vigtigste," forklarer Klaus.

Det nye Paulusperspektiv er hermed præget af et mere positivt syn på jødedommen på Paulus' tid. Jøderne ses ikke længere som et eksempel på det menneskelige hovmod, men de ses til gengæld som nogle, der havde en for nationalistisk forståelse af Guds pagt med Abraham. Og i dette perspektiv har jøderne også brug for Jesus:

"Ifølge det nye perspektiv er Paulus' evangelium også adresseret til jøder. Jøder bliver herved også retfærdiggjort ved troen på Jesus. Jesu død bliver her et udtryk for Guds troskab mod sit folk, og Jesus har derfor også relevans for jøderne," fortæller Klaus. Jesu relevans for jøderne bliver derimod opfattet anderledes i det radikale Paulusperspektiv.

Perspektiv #3: To gældende pagter

I det radikale Paulusperspektiv er Paulus' konflikt med sin samtids jødedom minimal. Her understreges, at Paulus blev ved med at være jøde, og han fortsatte med at se på Moselovens bestemmelser som forpligtende for jøderne. Ifølge dette perspektiv er Paulus' evangelium om Jesus kun adresseret til hedninger og ikke til jøder.

"Paulus var ifølge dette perspektiv ikke optaget af at fortælle evangeliet om Kristus for jøder. I hvert fald ikke med henblik på, at jøderne skulle blive frelst," fortæller Klaus.

Paulus var, som hedningernes apostel, kaldet til at forkynde evangeliet netop for hedningerne:

"Jesu komme var opfyldelsen af løfterne om, at der kommer en tid, hvor hedningerne også skal vende om til jødernes Gud," fortæller Klaus.

Her behøver hedningerne ikke leve efter Moselovens bestemmelser:

"Evangeliet er her, at hedningerne også kan blive en del af Abrahams folk ved tro på Jesus og ved at leve i kærlighed til Gud og næsten. Men de behøver ikke at lade sig omskære eller leve efter renhedsforskrifterne. Disse bestemmelser gælder kun for jøderne," siger han.

Ifølge det radikale nye Paulusperspektiv er Paulus optaget af, at hedningerne må komme til tro på Jesus, og at jøderne

må anerkende Paulus' evangelium om, at Jesus er hedningernes Messias og dermed også hedningernes mulighed for at blive en del af Abrahams folk.

Paulus er altså ikke imod det, der i kristne kredse kaldes for lovtrældom. Troen på Jesus er ikke en vej til frelse for jøder, men jøderne må anerkende, at hedningerne ikke behøver at blive jøder – det vil sige blive omskåret og begynde at leve efter Moselovens bestemmelser – for at blive Abrahams børn.

Perspektiver med konsekvenser

Alle tre perspektiver på Paulus har konsekvenser for, hvordan vi ser på jøder, Jesus og mission.

"I det traditionelle lutherske perspektiv bliver jøderne et historisk eksempel på det, der gælder alle mennesker; nemlig at de forsøger at hævde deres egen retfærdighed over for Gud," fortæller Klaus. Det traditionelle perspektiv på jøder er dermed i udgangspunktet negativt, og det kan selvfølgelig få konsekvenser:

"Det særlige syn på jødedommen kan bruges til at legitimere overgreb mod jøder, og det er helt sikkert også sket i kirkens historie," forklarer Klaus og lægger hermed også vægt på, at det nye Paulusperspektiv er født i en tid, hvor kirken har været nødt til at ændre sit syn på jøder efter holocaust.

Det mere positive syn på jødedommen, som kommer til udtryk i E. P. Sanders' bog, hilser Klaus hjertelig velkommen. Han mener at både det

traditionelle og det nye Paulusperspektiv har set noget rigtigt i deres udlægning af Paulus. Måske ikke så meget i det traditionelle Paulusperspektivs negative syn på jødedommen, men i synet på Guds nåde:

"Paulus er meget optaget af at understrege, at Guds nåde ikke gives til den værdige. Altså til den, der af moralske, etniske eller kulturelle grunde skulle have særlig adgang til Guds nåde. Dette syn på nåde ser jeg både i det traditionelle og nye Paulusperspektiv. Men jeg har til gode at blive overbevist af den læsning af Paulus, som det radikale nye Paulusperspektiv repræsenterer."

Ifølge Arne Pedersen, generalsekretær i Israelsmissionen, må det radikale perspektiv give op overfor Paulus' egen praksis:

"Personligt finder jeg det vanskeligt at læse Paulus' breve afskåret fra fortællingen i Apostlenes Gerninger, som fortæller os, at Paulus havde for vane som det første at gå i synagogen for at fortælle evangeliet til jøderne dér. Hvorfor skulle han det, hvis han mente, at jøderne havde deres på det tørre i forhold til Gud?"

At jøder har brug for Jesus, ligger til grund for hele Israelsmissionens eksistensberettigelse. Derfor vil vi til enhver tid holde fast i det, som Paulus selv skriver, at evangeliet "er Guds kraft til frelse for enhver, som tror, både for jøde, først, og for græker" (Paulus, Romerbrevet, 1,16). Eller som Kai Kjær-Hansen har formuleret det:

"Hvis Jesus ikke er Messias for jøder, er han heller ikke Kristus for hedninger."

Klaus Vibe er adjunkt på Menighedsfakultetet og underviser i Det Ny Testamente.

Han færdiggjorde sin Ph.d. i 2018, der behandler Paulus' og Filons syn på sammenhængen mellem troen og Helligåndens gave (Filon er en jødisk filosof, der levede på samme tid som Paulus).

1967
6-dags krigen

1973
Yom Kippur-krigen

1966
Keld
Norup

1976
Kai
Kjær-Hansen

1978
Erik
Nikolajsen

Kirke er noget, vi er *med* hinanden og *for* verden

🇩🇰 | Tekst: Maria Strøm, kommunikationsmedarbejder i Israelsmissionen, Foto: Arkiv

Gennem mere end 60 år har Den Danske Kirke i Jerusalem været en del af Israelsmissionens centrale arbejde. Kirken er et samlingssted for danskere, som både bor og arbejder i Israel og palæstinensiske områder, og for turister og pilgrimme på rejse i området. Her ønsker kirken at invitere mennesker ind til fællesskab med hinanden og Gud, samt være lys for mennesker i lokalområdet og for volontører, der ønsker at gøre en forskel.

I denne artikel kan du læse om tre tidligere præsters oplevelser i Den Danske Kirke i Jerusalem. Du bliver taget med på en rejse gennem tiden, hvor Jens Arne Skjøtt, Jan Mortensen og Jakob Wilms fortæller om glæder og udfordringer i arbejdet, som de blev en del af for henholdsvis 30, 20 og 10 år siden.

JENS ARNE ('89-'99)

1987
1. intifada

1993
Oslo-fredaftalen

2001
2. intifada

2008
1. gazakrig

2012
2. gazakrig

2014
3. gazakrig

1984
Jens Arne
Skjøtt

1989
Jens Arne
Skjøtt

1999
Jan
Mortensen

2005
Hans Ole
Bækgaard

2009
Jakob Wilms
Nielsen

2014
David
Serner

JAN ('99-'05)

JAKOB ('09-'14)

Kirken er en familie, man hører til i

"For mig er kirke ikke bare en begivenhed en gang i ugen, det er et fællesskab – en familie, man hører til i," fortæller Jakob Wilms. Til dagligt arbejder han som sognepræst i Kvaglund Kirke i Esbjerg, men for ti år siden tog han sammen med sin kone Lise afsted for at være præst i Den Danske Kirke i Jerusalem. Der er mange ting, han kunne fortælle mig, men lige netop familieaspektet af en menighed er noget, som ligger ham særligt på sinde, når han skal forklare, hvad der var særligt ved Den Danske Kirke.

"Den første aften nye volontører var i kirken, plejede jeg at fortælle dem, at her er kirke noget, vi er med og for hinanden og for verden," siger han. I Israelsmissionen glæder vi os over, at vi på en særlig måde har mulighed for at invitere mennesker ind i fællesskaber gennem steder som Den Danske Kirke i Jerusalem. Selvom menigheden har ændret sig betydeligt gennem dens snart 60-årige historie – og landet omkring den lige så – er vi overbeviste om, at lige netop et fællesskab som dette, giver mennesker mulighed for at få et personligt møde med vores messias Jesus Kristus.

For FN-folk, turister og pilgrimme

Den Danske Kirkes historie starter hverken med Jens Arne, Jan eller Jakob – den starter med pastor Norup i 1966, der blev den første præst i Jerusalem udsendt af Den Danske Israelsmission. Stillingsbeskrivelsen har ændret sig gennem tiden alt efter omstændighederne, men fælles for jobbet både dengang og i dag er at være præst for danskere i Israel samt at dele evangeliet med de mennesker, der bor i landet.

Menigheden består hovedsageligt af volontører, men er også hjem for en mindre gruppe af fastboende danskere, deriblandt FN-folk, ambassadeansatte og danskere, som er jødisk eller palæstinensisk gift. Derudover er kirken godt besøgt af turister og pilgrimme, som rejser i området. På grund af kirkens fællesskab og trygge base har mange unge danskere haft mulighed for at arbejde som volontører rundt på forskellige institutioner og har herigennem kunnet dele deres tro og hverdag med lokale. Den danske menighed holder til i korsfarerkapellet i den store tysk-lutherske 'Erlöser Kirche' (forløserkirken) på Muristan Road, der blev opført i 1898. Kirken ligger i den gamle bydel et stenkast fra gravkirken.

"For mig er kirke
ikke bare en
begivenhed en
gang i ugen, det er
et fællesskab, en
familie, man hører
til i."

Jakob Wilms

Uroligheder og krig har konsekvenser

Tager man et historisk tilbageblik på staten Israel siden dens oprettelse i 1949, har konflikt og uroligheder periodevist været en stor del af hverdagslivet i landet. Og det har man også kunnet mærke i den danske menighed. Da Jens Arne og Bodil tog afsted i 1989, ankom de nogle måneder, før Golfkrigen udbrød, og det havde stor indflydelse på arbejdet i Jerusalem. "Hele menigheden forsvandt. De rejste hjem. Så var der kun de gamle tilbage – dem, der var fastboende. Vi holdt gudstjeneste i vores lejlighed, for der var ingen grund til at tage ned i den gamle by, vi var jo kun fem-syv stykker," fortæller Jens Arne. Før krigen havde de kunnet fylde kirkerummet op hver lørdag, men mange ting ændrede sig, og parret skulle pludselig forholde sig til helt nye omstændigheder. "Vi lavede vores eget beskyttelsesrum – det skulle alle gøre, for hvis der kom gas, måtte man ikke være i kælderen. Man mærkede tydeligt, hvordan befolkningen gik op i helt andet gear," forklarer han.

Jan og Vicka Mortensen oplevede også konflikten tæt på. En stor del af deres ophold var præget af den anden intifada, et palæstinensisk oprør mod staten Israel i år 2000, som opstod cirka et år efter deres ankomst. "Den første julegudstjeneste var vi måske 180 i kirken. Året efter omkring 30. Det var noget af et dyk," fortæller han og fortsætter: "Men det gjorde ikke vores tilstedeværelse mindre vigtig. For det var jo så meget desto mere vigtigt, at vi var der for dem, som blev tilbage i Israel. At der var et dansk sted, man kunne søge hen."

Jan havde også ambassadens "nødstilfældeliste", og skulle der ske noget, skulle alle samles i præsteboligen. "Det var godt, at vi var der. Og fordi menigheden var så lille, havde vi god tid til at være til stede i det internationale og lokale arbejde."

Menigheden skal genopbygges

Efter Golfkrigens afslutning, bare 100 dage efter dens begyndelse, skulle Jens Arne og Bodil begynde at stykke menigheden sammen igen. "Der skulle jo komme nogle folk. De kom ikke bare af sig selv. Så udfordringen var at komme rundt til kibbutzterne og få snakket med de danskere, der opholdt sig der." Lige så langsomt begyndte kirken at blive fyldt igen. "Jeg fortalte dem, at hvis de ville have noget ud af at komme til Jerusalem, så skulle de tage forbi Den Danske Kirke. Det er her, det foregår. Når der var gudstjeneste, så kunne vi jo bare

tage dem med ud og vise dem de bibelske steder – flere bibeltekster handler jo om Jerusalem. Det gjorde indtryk," fortæller han.

Noget af det, der trak de unge til kirken i Jens Arnes tid, var musikken: "Vi spillede både lovsang og salmer. Der kom noget mere knald på, det kunne de godt lide." I starten havde de ingen instrumenter, men Jens Arne søgte en fond og fik tilkendt 10.000 kroner, og derefter blev gudstjenesten helt anderledes. "De unge mødte op og kom med deres bidrag. De blev en del af gudstjenesten – og det gjorde en forskel."

En vandring med unge danskere

Både Jens Arne, Jan og Jakob oplevede, at en af de store glæder, de havde som præster, var muligheden for at kunne vandre med nogle unge danskere gennem deres ophold i Israel. Selvom en del af volontørerne kom fra kristne hjem, var det langt fra alle, der havde kristendom og trosspørgsmål inde over hverdagslivet.

"Det rejser jo spørgsmål, når man er i et land som Israel, hvor så mange historiske begivenheder har fundet sted. Og her er vi så til stede som kirke for volontører. Vi skal ikke engang stille spørgsmålene først – de kommer af sig selv. Mange var udfordret på deres tro og identitet. Man kommer som dansker til Israel, og så bliver man spurgt: 'Er du muslim, kristen eller jøde?' Og når man så skal vælge, så er man nok alligevel mest kristen. Men hvad betyder det så for mig? Det prægede i høj grad volontørflokken," fortæller Jan og fortsætter med en fortælling: "Vi havde en ung kvinde, som var volontør i et halvt år. Første dag i kirken sagde hun til mig, at jeg bare lige skulle vide, at hun altså ikke var kristen, men ateist. Men da hun så skulle hjem igen, kom hun hen og sagde til mig, at hun så helt anderledes på det med kristendom nu. Det er jo fantastisk. Først ville hun sætte grænser, men efter et halvt år var det noget helt andet, der lå hende på hjerte."

For Jakob var det også særligt at kunne følge unge danskere et stykke tid og se dem udvikle sig. "Det var særligt at vise dem forskellige historiske steder, for her blev troen ligesom levende for dem. Når man som ung rejser til Israel, er man i en periode i sit liv, hvor man er klar til at tænke anderledes på alle mulige områder, og det var spændende at være vidne til," fortæller Jakob. De volontørhold, som ikke udelukkende bestod af kristne unge, var dem, Jakob ser tilbage på med størst glæde: "Det tvang de andre volontører, der var vokset op med tro og kristendom, til at forholde sig til deres egen tro på en ny måde. De kunne ikke bare sige de samme floskler og fraser som altid."

Solopgang over Jerusalem

I et af Jens Arnes mange besøg rundt i forskellige kibbutzer er der særligt et møde med en ung mand, han husker tilbage på. Jens Arne havde fået lov til at holde en andagt i kibbutzens beskyttelsesrum, og der var kommet en lille flok unge for at høre på ham. "Der var så en, der havde taget en bibel med. Den sad han med foran sit ansigt, så man ikke kunne se hans øjne. 'Hvorfor sidder han sådan?', tænkte jeg. Men så kunne jeg se, han havde tårer i øjnene. Jeg tog en snak med ham, og det viste sig, at han læste religionsfilosofi på universitetet. Her var troen fuldstændig forsvundet fra ham. Senere mødte jeg ham i Jerusalem under påsken, hvor vi var oppe på Oliebjerget om morgenen. Det var mørkt, og man kunne se solen stå op over bjergene i Jordan. Den unge mand var med. Han tog nogle billeder, og så forsvandt han. Jeg så ham aldrig igen. Men senere mødte jeg en nordmand, som var på rundrejse, og som havde været sammen med den unge mand. Nordmanden skulle hilse mig fra ham og fortælle, at da han så den solopgang, gik det op for ham, hvad det betød, at Jesus stod op fra de døde. Jeg havde mange samtaler med de unge mennesker. Man så folk komme til tro – og man hørte om det. Det er jo helt fantastisk, at der var nogen, som tog imod budskabet, og som den dag i dag stadig holder fast ved det. Det er stort," fortæller Jens Arne.

Det er nemmere at tale med en dansk præst

En vigtig del af arbejdet i Jerusalem er også at være til stede i lokalmiljøet – at være vidner for de mennesker, man møder på sin vej. Men en dansk præst der fortæller jøder om sin tro? Nogle ville mene, at vi i stedet skulle sende en messiansk jøde, som måske var vokset op i Israel. Men Jan oplevede, at rollen som dansk præst ofte gav ham nogle gode snakke med mennesker om tro, som ellers ville have været svære at få: "Der er mange israelere, der synes, at det med at missionere for jøder er

forfærdeligt. De tænker, at man vil købe jøder til kristendommen, og mission har derfor en meget negativ klang. Men når de hørte, at jeg var præst for danskere, slappede de helt af, netop fordi det kan være lettere for mange at henvende sig til en hedning med spørgsmål om tro fremfor en jøde, der siger, han tror på Jesus."

Som dansk præst havde Jan mange samtaler med forskellige mennesker, og det var ikke kun jøder, han mødtes med. "Engang blev jeg kontaktet af en palæstinensisk kvinde. Hun havde været dansk gift, og hun vidste derfor, at man kunne snakke fortroligt med en præst. Så da hun hørte, at der var en dansk præst i Jerusalem, kontaktede hun mig for en sjælesorgssamtale. Det var lidt pudsig, for hun var muslim. Sådanne henvendelser gjorde helt sikkert indtryk," fortæller han.

Kan vi lære noget af andre?

Nogle aftener inviterede Jens Arne og Bodil forskellige mennesker fra Israel forbi deres præstebolig, som fortalte deres historier. "Det gjorde stort indtryk på de unge at høre dem. Det var både messianske jøder, lutheranere og katolikker. Havde de noget på hjerte, ville vi gerne lytte til det," fortæller Jens Arne. Jakob gjorde sig også erfaringer om mangfoldigheden af Guds kirke. "Jeg fik øjnene op for, hvor lille en del af den kirkelige verdensarv vi konservative evangelisk-lutherske kristne egentlig er. De ting, som man kan diskutere herhjemme, kommer pludselig til at ligne små og betydningsløse bagateller, når dem, man skal have fællesskab med hernede, måske er ortodokse med en mærkelig bispestav eller messianske jøder, som fastholder, at vi skal overholde noget af Moseloven. Guds store kirke er bare meget mere mangfoldig, end jeg sådan lige havde læst om eller set og oplevet. Det gjorde mig ydmyg. Jeg begyndte at overveje, om vi herhjemme nødvendigvis havde fundet de vises sten på alle områder, eller om vi måske kunne lære noget af de andre?"

At være præst i Den Danske Kirke har forskellige udtryk og former, men fælles for jobbet både dengang og i dag er at være præst for danskere i Israel samt at dele evangeliet med de mennesker, der bor i landet.

Min datters dåb

fylder mig med glæde

✚ Tekst: Sahar Sadlovsky Gold

For 4,5 år siden kom jeg til Immanuelkirken, hvor Gud smeltede mit hjerte med Jesu kærlighed og gjorde mig til en del af sin familie. Oveni, at Gud mødte mig på en meget tydelig måde i Immanuelkirken og trøstede mig ved sit evangelium, så lod han mig også møde kvinden, som nu er blevet min skønne, kærlige kone - 2,5 år senere på samme sted. Vi fik en datter sammen d. 27. oktober 2018.

Immanuelkirken er en vigtig del af mit liv med Jesus, og derfor var det en stor ære for min kone og jeg at lade vores datter modtage dåbens gave til syndernes forladelse lige netop i denne kirke. Det blev en særlig oplevelse, fordi både min kones familie og min egen (som består af ikke-troende jøder) kom og var til stede. De oplevede barnedåben, da vores pige blev døbt i Kristus og blev Guds barn ved vand og ord.

Det var et særligt øjeblik, da præsten Bradley Long bad for hende og døbte hende. Det var også opmuntrende at høre stemmerne i menigheden, da de lovede at være der for vores datter og støtte hende i troen. Tanken om og forståelsen af, at barnet nu tilhører Kristus, at hun er en del af hans krop, og at hun har fået Helligånden, fylder os med glæde. At Gud elsker hende og bevarer hende, som han gør med alle sine børn, det føles så trygt. Vi ved, at han trofast vil være med hende.

Vi beder om, at vores datter skal vokse i Guds kærlighed, og at hun skal se, at selvom hendes forældre er glade for hende, så er deres kærlighed kun lille i forhold til Guds faderkærlighed. Vi beder om, at troen må vokse i hende ved Helligånden, så Jesu kærlighed bliver mere og mere virkelig i hendes liv.

Vi beder om, at Gud må give os forældre og menigheden nåde til at kunne støtte og hjælpe Thea med at trives på sin vandring med Gud – og lære guds frygt.

Med billeder fra dåben og Guds løfter i Skriften skal vi minde hende om, at både gennem gode og dårlige dage vil Gud se på hende som sin datter. Hans kærlighed i Jesus vil altid omslutte hende. Hun skal altid se tilbage på sin dåb og huske, at Jesus tog imod hende som sin. Han vil trofast være med hende hele vejen. Gennem dette skal hun få kraft til at leve for ham, som døde for hende - leve til Gud Faders ære.

"Immanuelkirken er en vigtig del af mit liv med Jesus, og derfor var det en stor ære for min kone og jeg at lade vores datter modtage dåbens gave til syndernes forladelse lige netop i denne kirke."

At arbejde i genbrug giver indhold i tilværelsen

 Tekst: Kirsten Bitsch Lang, Foto: Maria Strøm

Der er travlt. Nogle sorterer, andre sælger, og kunderne køber. Vi er landet i d'IN Genbrug i Brejning. Midt i butikken, i et sofaparti, der venter på at blive solgt, sidder Birgit Kjeldsen og Gudrun og Henning Lysholm. Birgit er formand for genbrugsbutikken, mens Gudrun og Henning arbejder som frivillige. De har alle tre taget en velfortjent pause fra arbejdet for at fortælle lidt om butikken.

Nyt indhold i pensionisttilværelsen

Fælles for de tre frivillige er, at de nyder arbejdet i genbrugen meget, og det er der flere grunde til:

"Det sociale fællesskab er meget, meget værdifuldt," fortæller Henning og fortsætter: "Der er opstået venskaber her, og arbejdet gør, at man har noget at stå op til om morgenen. Der er en mening med det, og man går og hygger sig. Så der er virkelig nogen, der har fået nyt indhold i deres pensionisttilværelse, efter de er begyndt her. Nu er hun godt nok død, men en ældre dame var indlagt på grund af depression hver vinter. Så begyndte hun her i butikken og strøg lidt tøj og sådan. En dag ringede lægen og spurgte, hvor hun blev af, fordi det var så længe siden, han havde set hende. 'Jamen, jeg arbejder nede i genbrugsbutikken,' svarede hun. 'Bliv endelig ved med det,' sagde lægen tilbage."

"Det var også hende, der sagde sin hjemmehjælper op. Hun havde ikke brug for hende længere, for efter hun begyndte her, fik hun så meget energi, at hun ikke behøvede det," fortæller Birgit.

For Gudrun var Israelsmissionens formål en vigtig drivkraft i begyndelsen:

"Da vi startede, manglede Israelsmissionen virkelig penge. Og så tænkte jeg, at med det formål, Israelsmissionen har, ville jeg gerne bruge et par år herude. Og så er jeg jo blevet glad for mine medarbejdere. Vi har det så sjovt," fortæller Gudrun.

Idéen om en genbrugsbutik så dagens lys for 11 år siden. På en forespørgsel fra Bodil Skjøtt.

"I skal aldrig mangle varer"

"Bodil spurgte, om jeg havde lyst til at starte en genbrugsbutik, og det havde jeg. Sammen med syv andre, blandt andet Birgit, besluttede vi os for at få en genbrugsbutik op at stå. Og vi lavede den til fordel for Israelsmissionen og Mission Afrika," fortæller Gudrun.

Og ifølge Gudrun er der velsignelse ved at støtte Israelsmissionens formål:

"Jeg tror, der er en særlig velsignelse ved, at pengene går til at give evangeliet tilbage til jøderne. Da vi skulle til at starte butikken op, mødte jeg en messiansk jøde på et Israelsstævne. Jeg sagde til hende, at jeg overvejede at starte en genbrug, og hun sagde, at det skulle jeg, og at vi aldrig ville komme til at mangle varer. Og det er i hvert fald rigtigt. Vi har ikke manglet varer en eneste dag," fortæller Gudrun leende.

Varerne får de fra genbrugspladsen, hvor de tømmer to store containere og fem tøjcontainere to gange om ugen. I starten tømte de dem hver dag:

"Der var en kvinde, der hed Kirsten Busch, som var meget stærk. Hun havde arbejdet som slagteriarbejder hele sit liv. Hun og jeg kørte derud og tømte det hele i en stor trailer," fortæller Gudrun.

Birgit, Gudrun og Henning (fra venstre red.) sætter alle tre stor pris på at arbejde i genbrugsbutikken. "Det er hyggeligt og sjovt at komme herover," fortæller Birgit, der er formand for d'IN Genbrug i Brejning.

På nuværende tidspunkt står Gudrun for at sortere de billeder, der kommer ind i butikken, mens Henning står for bøgerne. Det er nogle lidt mere overskuelige opgaver for parret, der jo også er blevet 11 år ældre, siden butikken startede.

Nu er 52 frivillige tilknyttet butikken, og den enkelte lægger alt mellem et par timer om måneden op til tre dage om ugen i arbejdet – alt efter, hvad man har lyst og overskud til.

En succeshistorie

Butikken er en succes. Der kommer så mange kunder, at de nærmest ikke behøver at bruge penge på annoncering, og de får et flot overskud hvert eneste år.

"Vi får ofte roser fra kunderne," fortæller Birgit og fortsætter: "Vi er ikke så dyre, og vi har en god stemning i butikken - og så kan man købe nærmest alt."

Selvom der både kan være gode og dårlige dage, når man arbejder som frivillig, så overskygger de gode oplevelser klart de mindre gode.

"Det er altid hyggeligt at komme herved. Og problemerne klarer vi i fællesskab," siger Birgit, inden hun rejser sig og går tilbage til arbejdet.

Der er kaffe på kanden og god stemning i d'IN genbrug i Brejning. Og hvis du kommer forbi, så har butikken sikkert også det, du lige står og mangler.

Vi brænder for at få IU på kortet

✚ | Tekst: Katrine Gregersen, Foto: IU Nord i Jerusalem

Normalt, når man tænker på en ørkenvandring, begynder det med forestillingen om det mørkerøde sand. Der er ikke et øje i nærheden, temperaturen har for længst fået sveden frem, og man befinder sig i et fremmed land. Den sædvanlige beskrivelse stemmer dog ikke helt overens med det, som formanden for IU Nord har i tankerne for et kommende arrangement.

Ørkenvandring på Anholt

Christopher Schärfe er formand for lokalforeningen IU Nord, og han har sammen med bestyrelsen planer om at lave en ørkenvandring. I Danmark.

Den eksotiske tur skal foregå i ørkenassocierede omgivelser. Indtil videre har Christopher udset sig et sted midt i Kattegat. Her ligger øen Anholt, der med sit hedelandskab og mørkerøde ørkenklitter mest af alt

kan minde om Nordjyllands svar på de mellemøstlige ørkenområder. Denne lokation kan blive udgangspunktet for en mental pause fra hverdagen.

"Vi vil gerne lave en ørkenvandring, hvor det er muligt at tage ud på en slags retræte, så man kan være tæt på Gud og få tid til refleksion. Vi har snakket om, at i dagens Danmark har vi en meget travl hverdag, hvor der ikke altid er plads til at reflektere over vigtige ting, der fylder i os, og derfor er ørkenvandringen tænkt som et lille afbræk fra hverdagen," fortæller Christopher og fortsætter: "Vi overvejer at gøre det på Anholt på grund af landskabet der, men også fordi, det er et sted, hvor man ikke kender nogen."

"Vi vil gerne lave en ørkenvandring, hvor det er muligt at tage ud på en slags retræte, så man kan være tæt på Gud og få tid til refleksion."

Christopher Schärfe, formand for IU Nord

Selvom der lægges vægt på den mentale pause, gåturen og opdagelsen af Danmarks ørkenprægede natur, har Christopher også et sideløbende formål med vandringen: Den skal være med til at udbrede og styrke fællesskabet omkring Israelsmissionens Unge. Derfor vil invitationen til ørkenvandringen også blive spredt vidt og bredt blandt nordjyderne, så flere har muligheden for at lære Israelsmissionens Unge bedre at kende.

IU Nord rykker teltpælene ud af Aalborg

"Vi brænder for at få IU på kortet. Der er mange, der ikke kender til det, eller ved, hvad vi laver, og hvad vi brænder for. Ved at holde arrangementer som det her kan flere få kendskab til Israelsmissionens Unge. Og så er det selvfølgelig altid fedt at samles. Ikke kun fordi vi er IU, men fordi det er fedt at være sammen om at være kristne," siger Christopher.

Når der skal afholdes arrangementer i region Nord, er det oftest i Nordjyllands hovedstad, Aalborg, det finder sted, forklarer han. Her er nordjyderne vant til at skulle køre en halv til en hel time for at komme til det, man har udset sig at lave på en hverdagsaften, men Christopher og bestyrelsen i IU Nord kunne godt tænke sig at gøre det endnu nemmere for det nordjyske folk at deltage i IU-arrangementer. Derfor rykker IU Nord teltpælene op fra Nordjyllands hovedstad for at komme ud og møde de interesserede der, hvor de befinder sig. Om det er i de vestlige egne ved Thisted, midt ude i

Kattegat på Anholt eller omkring de nordligste punkter i Danmark ved Hirtshals, så er målet at gøre det lettere for fællesskabet at vokse i IU Nord.

"Vi har egentlig et meget tæt bånd i Nordjylland, fordi vi er nordjyder, men der har længe været en tendens til, at alle arrangementer foregår i Aalborg. Vi vil gerne ud til de små foreninger, så det bliver lettere at deltage for dem, der er interesserede og har lyst til at komme til vores arrangementer," fortæller Christopher.

For Christopher giver det god mening at give kendskab til IU på denne måde, da det også var til et arrangement, han selv lærte IU at kende.

Ørkenvandringen er en af de ideer, som flyder i IU Nord, og sådan en tur kan være med til at vise, hvem Christopher og resten af IU er, og måske kan fællesskabet, igennem arrangementer som dette, vokse og blive stærkere.

Ørkenvandringen arrangeres af IU Nord. Datoen er endnu ikke fastlagt, men Christopher og resten af bestyrelsen håber på at komme afsted, når vejret bliver bedre i sommerhalvåret, så flest muligt har lyst til at deltage på en retrætetur i naturen.

John Lennox talte for studerende

"Har videnskaben begravet Gud?" Det var navnet på oplægget, professor John Lennox fra Oxford holdt på universitetet i Haifa.

Den kristne studenterbevægelse FCSI stod bag arrangementet, hvor over 400 studerende og lærere deltog. Blandt deltagerne var der både muslimer, jøder, traditionelle kristne og ateister. To ledere fra henholdsvis en arabisk-talende gruppe og en hebraisk-talende gruppe åbnede eventet ved at introducere FCSI og den fælles tro på Jesus.

Fastelavn i Den Danske Kirke

D. 3. marts holdt Den Danske Kirke i Jerusalem fastelavnsfest, hvor mange glade børn og voksne slog katten af tønden og hyggede sig. David Serner kårede både kattedronning og -dronning, og der blev delt godteposer ud til børn og barnlige sjæle.

Se flere billeder på Facebook: Den Danske Kirke i Jerusalem

Ses vi til Holmsborg Bibelcamping?

Helt ude mellem fjord og hav på en lille plet lige bag klitterne ligger Danmarks ældste bibelcamping. Et lille undseeligt sted med vind og vand og duft af marehalm og hav. Et sted som år efter år samler børn, unge, teenagere, unge voksne, unge familier, voksne og ældre om den kristne tro i et åbent, rummeligt fællesskab.

Sæt kryds i kalenderen d. 19. - 27. juli 2019, hvor Holmsborg Bibelcamping åbner op med temaet: »Befriet til at leve«.

Ny fond til bevaring af mindet om Holocaust

Itakt med, at de overlevende fra Holocaust bliver færre, og danske unge ikke længere vil kunne møde levende vidnesbyrd om grusomhederne under Holocaust, har Europaparlaments-medlem Morten Helveg Petersen og forsvarsminister Søren Gade besluttet at oprette "Fonden til udbredelse af kendskab til Holocaust".

Fonden administreres af Det Jødiske Samfund, og yderligere information kan findes på holocaustfonden.dk

HVER DAG TÆLLER

Og hver eneste bliver fyldt med høj faglighed, givende øjeblikke, fantastiske venner ooøøø Gud tæt på. Woop woop, ja tak dér!

Derfor siger vi #dufårguldmedhjem!

tjek
djurslands.dk

OVERVEJEDE DU AT HJÆLPE YOEL?

Støt Immanuelkirken på israel.dk/immanuelkirken eller MobilePay 30503 (skriv Immanuelkirken i kommentarfeltet)

Se mere på side 8

Israel – fantastisk påskestemning	16.4. - 23.4.
Israel – fra fortid til nutid	13.6. - 21.6.
Israel – for hele familien	9.7. - 16.7.
Israel – enestående rundrejse	31.8. - 10.9.
Israel – Bibelen live	8.9. - 16.9.
Israel – med Samaria	15.9. - 24.9.
Israel – ørkeneventyr i Jordan	24.10. - 3.11.
Israel – Jerusalem	27.10. - 3.11.
Israel – ét land, to folk, tre religioner	17.11. - 24.11.

Bestil nyt katalog på 7592 2022.
Find alle vores rejser til Israel på:
felixrejser.dk/israel

felix
rejser

"Det er jo helt fantastisk, at der var nogen, som tog imod budskabet, og som den dag i dag stadig holder fast ved det."

Jens Arne Skjøtt, tidligere præst i Den Danske Kirke, Jerusalem
side 18